

Dosarul nr. 2r-405/22

2-22029730-01-2r-03082022

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni – L. Danilișin

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu

DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul depus de către Vlad Secieru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de
Creditare Nebancară „Dacreditare” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Vlad Secieru cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din data de 11 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
restituit apelul declarat de către Vlad Secieru ca fiind tardiv,

constată:

La 02 martie 2022 OCN „Dacreditare” SRL a depus cerere de chemare în
judecată cu valoare redusă împotriva lui Vlad Secieru, prin care a solicitat încasarea
datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 10 mai 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni
s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la Vlad Secieru în beneficiul
OCN „Dacreditare” SRL datoria în mărime de 6 164,0 lei, taxa de stat în mărime de
270,0 lei și asistența juridică în mărime de 492,0 lei. (f.d.25, 39-42)

La 10 iunie 2022 Vlad Secieru a depus apel împotriva hotărârii din data de 10
mai 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, invocând dezacordul cu hotărârea
contestată. (f.d.28-29)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 11 iulie 2022 a restituit apelul
declarat de către Vlad Secieru, deoarece a fost depus peste termenul legal. (f.d.46-
47)

La 22 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Vlad Secieru a depus
recurs semnat electronic împotriva încheierii instanței de apel, invocând dezacordul
cu soluția adoptată de către instanța de fond, menționând că nu a fost citat legal,
totodată solicitând reevaluarea cazului conform legislației în vigoare. (f.d. 51)

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă,
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a
recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 11 iulie 2022, expediată lui
Vlad Secieru, prin intermediul poștei electronice, la 11 iulie 2022. Vlad Secieru a
confirmat recepționarea mesajului la 12 iulie 2022. (f.d. 48-49)

Recursul declarat de către Vlad Secrieru la 22 iulie 2022 este depus în termen.

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că la 10 mai 2022 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni a pronunțat hotărârea, prin care a admis cererea de chemare în judecată și a încasat de la Vlad Secrieru datoria în mărime de 6 164,0 lei, taxa de stat în mărime de 270,0 lei și asistența juridică în mărime de 492,0 lei.

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond, la 10 iunie 2022 Vlad Secrieru a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 11 iulie 2022 a restituit apelul declarat de către Vlad Secrieru împotriva hotărârii din data de 10 mai 2022 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Conform art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, faptul neparticipării la pronunțarea dispozitivului hotărârii și necomunicarea dispozitivului hotărârii judecătorești nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Totodată, instanța de recurs reține că prin prisma art. 113 din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de

către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

În condițiile speței, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la 10 mai 2022. Respectiv, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 11 mai 2022, iar data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 09 iunie 2022, ora 24.00, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual. Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, Vlad Secieru a declarat apel la data de 10 iunie 2022.

Prin urmare, se atestă că în termenul imperativ instituit de legiuitor Vlad Secieru nu a depus apel împotriva hotărârii din data de 10 mai 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni și nici nu a beneficiat de dreptul său procedural și nu a solicitat instanței de apel, în temeiul art. 116, alin. (1) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de contestare.

Astfel, în corespundere cu art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de apel corect a restituit apelul declarat de către Vlad Secieru, deoarece a fost depus peste termenul legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, ori neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel.

În conformitate cu art. 10, alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează, atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Sub acest aspect Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Coroborând ipotezele relevate, Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel precum că Vlad Secieru a declarat apelul tardiv, iar argumentele invocate în recurs nu constituie temei de anulare a încheierii contestate.

Prin urmare, corelând circumstanțele factice constatate, și expuse supra, cu normele legale precitate, instanța de recurs ajunge la concluzia că la depunerea cererii de apel Vlad Secieru nu a respectat prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 11 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Vlad Secieru.

Se menține încheierea din data de 11 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația

de Creditare Nebancară „Dacreditare” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui
Vlad Secieru cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh